

Na rokovanie vlády SR
Dňa 19. augusta 2026
K materiálu č. 22548/2026
K bodu č. 9

STANOVISKO

k návrhu ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov – nové znenie

I.

Návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov – nové znenie predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister spravodlivosti Slovenskej republiky Boris Susko ako iniciatívny materiál.

II.

Návrh ústavného zákona sa z vecného hľadiska zameriava najmä na úpravu a doplnenie ústavných noriem týkajúcich sa odvolania celého ústavného orgánu (Národnej rady Slovenskej republiky) a na úpravu podmienok odvolania člena Súdnej rady Slovenskej republiky.

V časti týkajúcej sa ukončenia volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je cieľom návrhu ústavného zákona podľa predkladateľa naplnenie verejného prísľubu predsedu vlády Slovenskej republiky vo vzťahu k občanom Slovenskej republiky, a to ustanoviť ústavnoprávny prostriedok, prostredníctvom ktorého by sa občania mohli priamo podieľať na ukončení volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky.

So zreteľom na doterajšiu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj na jeho právne závery prezentované najmä v náleze sp. zn. PL. ÚS 7/2021 zo 7. júla 2021, sa podľa predkladateľa ako ústavne najvhodnejšie legislatívne riešenie javí zavedenie nového inštitútu – ľudové hlasovanie o odvolaní Národnej rady Slovenskej republiky, ako ústavne súladnej alternatívy k referendu o skrátení jej volebného obdobia.

Prijatím navrhovanej ústavnoprávnej úpravy sa rozšíria spôsoby, ktorými môže dôjsť k ukončeniu volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky, a to nielen prostredníctvom jej vlastného rozhodnutia, ale aj prostredníctvom priameho rozhodnutia občanov v ľudovom hlasovaní. Inštitút ľudového hlasovania pritom nie je v slovenskom ústavnom poriadku neznámy, keďže obdobným spôsobom je možné predčasne skončiť funkčné obdobie prezidenta Slovenskej republiky podľa čl. 106 Ústavy Slovenskej republiky.

Druhou oblasťou navrhovanej úpravy je legislatívne vymedzenie dôvodov na odvolanie členov Súdnej rady Slovenskej republiky. Návrh ústavného zákona podľa predkladateľa reflektuje dlhodobé odporúčanie Európskej komisie zo správy o právnom štáte zaviesť opatrenia na zabezpečenie toho, aby členovia Súdnej rady Slovenskej republiky podliehali dostatočným zárukám nezávislosti, pokiaľ ide o ich odvolanie. Ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa v čl. 141a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky zaviedla právna úprava, podľa ktorej

„Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať.“, pričom toto ustanovenie podľa názoru Európskej komisie neposkytuje členom Súdnej rady Slovenskej republiky dostatočné záruky pred ich odvolaním z funkcie.

Vzhľadom na obsah návrhu ústavného zákona bude potrebné vykonať novelizáciu zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [čl. I bod 3 návrhu ústavného zákona (navrhovaný čl. 100d)], zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (čl. I bod 4 návrhu ústavného zákona) a zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (čl. I bod 6).

Návrh ústavného zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania a predkladá sa na rokovanie vlády SR podľa vyhlásenia predkladateľa s rozpormi s Republikovou úniou zamestnávateľov a Klubom 500.

III.

Predložený návrh ústavného zákona bol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky dňa 18. augusta 2026. Po prerokovaní návrhu ústavného zákona Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky odporučila predkladateľovi zapracovať do návrhu jej pripomienky a odporúčania a predložiť tento návrh ústavného zákona na rokovanie vlády Slovenskej republiky v novom znení.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky po posúdení upraveného znenia návrhu ústavného zákona konštatuje, že pripomienky Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky (**7 pripomienok**) boli zapracované do návrhu ústavného zákona a odporúča vláde Slovenskej republiky návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov **schváliť v predloženom znení**.

Bratislava 18. augusta 2026